

Handhavingskader Noodverordening (NV) Coronavirus

Inleiding

Het kabinet heeft nieuwe maatregelen genomen in de aanpak van het coronavirus. Dit heeft geleid tot een aantal aanwijzingen en maatregelen. Er is op 1 juli 2020 een nieuwe noodverordening door de voorzitter van de veiligheidsregio vastgesteld en bekend gemaakt. Voor u ligt een praktische vertaling voor eventueel handhavend optreden.

De verwachting is dat het overgrote deel van de ondernemers, organisatoren en inwoners zich hieraan zal houden. Een kleine minderheid onttrekt zich mogelijk aan deze maatregelen. In de noodverordening van de voorzitter van de veiligheidsregio zijn de verboden op schrift gesteld.

Uitgangspunten:

Voor de concrete handhaving van de noodverordening gelden de volgende uitgangspunten:

- De bestrijding van COVID-19 vereist vergaande maatregelen;
- Alle bevelen op grond van deze bevoegdheden moeten worden gegeven door de voorzitter van de veiligheidsregio indien deze worden genomen in het kader van de bestrijding van COVID-19 (artikel 39 Wet Veiligheidsregio's);
- Een overtreding van de noodverordening is een strafbaar feit (artikel 443 wetboek van Strafrecht). De officier van justitie gaat in beginsel over de opsporing en handhaving van strafbare feiten;
- De handhaving is in beginsel reactief. Handhaving start enkel nadat er signalen vooraf zijn of melding is gedaan van een overtreding of als sprake is van een heterdaadconstatering door politie, aangewezen toezichthouders of boa's van de regiogemeente;
- Operationalisering van de handhaving van de noodverordening is een gezamenlijke opdracht van de veiligheidsregio;
- Bij beperkte capaciteit ligt de prioriteit bij ernstige gezondheidsrisico's en/of overtreding;
- De handhaving richt zich primair op de eigenaar/exploitant/organisator .
- De handhaving richt zich op personen wanneer men in de publieke ruimte niet de veilige afstand houdt. Let wel; een ieder is verplicht om mee te werken aan het uitoefenen van toezicht en verplicht de aanwijzingen op te volgen;
- De handhaving is gefaseerd en in eerste instantie niet gericht op aanhouding, maar op het beëindigen van de overtreding;
- Conform het aanwijzingsbesluit van de voorzitter van de veiligheidsregio zijn de aangewezen toezichthouders bevoegd om te handhaven tot en met het moment waarop zij de aanwijzing geven. De eventueel noodzakelijke vervolghandhaving binnen het strafrechtelijk kader ligt bij de daarvoor aangewezen boa's en de politie.

Handhavingsskader
behorend bij de Noodverordening 1 juli 2020
Versie nummer 3.1

Artikel 2.1 Samenkomsten

Activiteiten gebouw, voertuig/vaartuig niet zijnde woning - A

	Placering	Triage	Reservering	Verkeersstroom gescheiden	Sanitair gescheiden	Aantal personen	Excl. Personeel
1	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	100	Ja
2	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Onbeperkt	Ja
3	Nee, wel doorstroom v.bezoekers zonder stilstand	Nee	Nee			Onbeperkt	Ja
Algemene voorwaarden							
<ul style="list-style-type: none"> - Locaties moeten zo zijn ingericht dat de 1,5 meter afstand kan worden nageleefd; - Indien een protocol voor de branche is moet deze worden nageleefd; - Handhaving ziet op naleving hiervan door ondernemers en bedrijven/organisaties; - Op locaties worden hygiëne maatregelen gerealiseerd. - In groepsverband geforceerd verheffen van de stem is verboden (bijv. hard meezingen, spreekkoren en schreeuwen) <p>!! Discotheken en nachtclubs blijven gesloten. Artikel 2.3 NV</p>							

Activiteiten Openbare ruimte - B

	Placering	Triage	Reservering	Verkeersstroom gescheiden	Sanitair gescheiden	Aantal personen	Excl. Personeel
1	Nee *	Nee	Nee	Ja	Ja	250	Ja
2	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Onbeperkt	Ja
3	Nee, maar wel doorstroom	Nee	Nee			Onbeperkt	Ja
Algemene voorwaarden							
<ul style="list-style-type: none"> - Locaties moeten zo zijn ingericht dat de 1,5 meter afstand kan worden nageleefd; - Indien een protocol voor de branche is moet deze worden nageleefd; - Handhaving ziet op naleving hiervan door ondernemers en bedrijven/organisaties; - Op locaties worden hygiëne maatregelen gerealiseerd. <p>* Bij horeca moet er altijd gewerkt worden met placering (vaste zitplaats)</p>							

Handhaving artikel 2.1 A en B

Overtreder	Maatregel	Opmerkingen
A 1 t/m 3 Organisator / Exploitant	1e stap Waarschuwing 2e stap Vorderen 3e stap Boete* 4e stap Bevel sluiten**	* Boete, tenzij situatie onhoudbaar. Dan sluiten ** Gaan uit van een acuut geval n.a.v. voorgaande stappen. Sluiting is voor enkele dagen. Men moet plan opstellen om weer open te mogen. Preventieve last onder dwangsom bij heropening.
B 1 t/m 3 organisator / exploitant	1e stap Waarschuwing 2e stap Boete 3e stap Vorderen 4e stap Aanhouden	

Handhavingskader
behorend bij de Noodverordening 1 juli 2020
Versie nummer 3.1

Aandachtspunten horeca-inrichting en terras

Het is in eerste instantie aan de exploitant/ leidinggevende om de richtlijnen op te volgen en ervoor te zorgen dat de gasten zich aan de regels houden. In het geval uit de omstandigheden blijkt dat de exploitant/ leidinggevende geen controle heeft of willens en wetens de noodverordening overtreedt wordt tegen hen handhavend opgetreden. In het geval dat enkele gasten de veilige afstand - ook na verzoeken van de exploitant - niet opvolgen kan de handhaving zich richten op deze gasten (handhaving artikel 2.2 onder J).

Artikel 2.2. Niet in acht nemen veilige afstand

	Houden veilige afstand publieke ruimte	1,5 meter	Voorwaarden
Lid 1	Personen > 17 jaar in de openbare ruimte of in een publiek toegankelijke inrichting	Ja	
Lid 2 A	Gezamenlijke huishouding	Nee	
B	Kinderen tot en met 12 jaar	Nee	
C	Personen tot en met 17 jaar onderling	Nee	
D	Leerlingen in het VO en VSO op school	Nee	
E	Uitoefening contactberoepen	Nee	
F	Persoon met handicap en diens begeleider	Nee	
G	Beoefening sport, theater of dans	Nee*	*De 1,5 meter afstand tijdens het sporten, dient waar mogelijk in acht genomen te worden, maar als dat een normale sportbeoefening in de weg staat mag 1,5 meter afstand tijdelijk losgelaten worden.
H	Vliegtuig (artikel 2.7a) Bestemmingsverkeer pers. (artikel 2.8) Openbaar vervoer (zitplaatsen en aangewezen staanplaatsen) Privé vervoer auto*	Nee	* Voor zover het niet strekt tot het mogelijk maken van recreatie in dat voertuig
I	Personen buitenterras bij horeca onderling met aan weerszijden kuchschermen	Nee	

Handhaving artikel 2.2 Niet in acht nemen veilige afstand

A t/m I geen handhaving

Categorie	Maatregel	Opmerkingen
J Meerderjarige	1 ^e stap: Waarschuwen 2 ^e stap: Boete* 3 ^e stap: Vorderen 4 ^e stap: Aanhouden	* Direct boete wanneer men willens en wetens noodverordening overtreedt. Zie ook waarschuwing of boete bij veilige afstand
J Minderjarige	1 ^e stap: Waarschuwen 2 ^e stap: Halt** of boete 3 ^e stap: Boete CJIB**	** Zie werkproces Halt van OM

	4 ^e stap: Boete AP **	Door politie
--	----------------------------------	--------------

Aandachtspunten:

- **Let op!!! In de publieke ruimte wordt bij twee personen het niet houden van de veilige afstand gedoogd, pas bij drie of meer wordt er handhavend opgetreden!!!**
- De definitie van *publieke ruimte* is nu direct overgenomen van de model-noodverordening van het Veiligheidsberaad.
- Artikelen 2.1 en 2.2 gelden nu ook voor een besloten plaats, niet zijnde een woning of een daarbij behorend erf.

Handhaving artikel 2.3 overtreding verbod openstelling dansvoorziening

Overtreder	Maatregel	Opmerkingen
Beheerder / exploitant * Proces verbaal door politie opgesteld	Stap 1: Boete en beëindigen Stap 2: Last onder bestuursdwang of dwangsom Spoedeisend dan feitelijk beëindigen* Stap 3: Noodbevel	Art. 172 Gemeentewet artikel 39 Wet veiligheidsregio Art. 175 Gemeentewet artikel 39 Wet veiligheidsregio

Handhaving artikel 2.4 verbod gezamenlijk zingen of schreeuwen

Overtreder	Maatregel	Opmerkingen
Organisator + meerderjarige deelnemer	1 ^e stap: Waarschuwen 2 ^e stap: Boete* 3 ^e stap: Vorderen 4 ^e stap: Aanhouden	Verbod geldt niet : - in een woning en bijbehorend erf; - zangers, zangkoren, zanggroepen en voor zang als onderdeel van belijdenis godsdienst of levensovertuiging. * Direct boete wanneer men willens en wetens noodverordening overtreedt. Zie ook waarschuwing of boete bij veilige afstand ** Zie werkproces Halt van OM
Minderjarige deelnemer	1 ^e stap: Waarschuwen 2 ^e stap: Halt** of boete 3 ^e stap: Boete CJIB** 4 ^e stap: Boete AP **	

Handhaving artikel 2.5 verboden gebieden en locaties aangewezen door voorzitter

Overtreder	Maatregel	Opmerkingen
Beheerder / exploitant * Proces verbaal door politie opgesteld	Stap 1: Boete Stap 2: Last onder bestuursdwang of dwangsom Spoedeisend dan feitelijk beëindigen*	Art. 172 Gemeentewet artikel 39 Wet veiligheidsregio
Gebruiker meerderjarig	Stap 1: Boete Stap 2: Vorderen Stap 3: Aanhouden	
Gebruiker minderjarig	Stap 1: Waarschuwen Stap 2: Halt** of Boete Stap 3: Boete CJIB** Stap 4: Boete AP**	** Zie werkproces Halt OM Door politie

Uitzonderingen verboden gebieden en locaties

- Bewoners van woningen die zijn gelegen in het gebied of de locatie
- Personen die in het gebied of de locatie noodzakelijke werkzaamheden verrichten
(bijv. werkzaamheden aan woningen en werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de levering van water, gas en elektriciteit)
- Aangewezen categorieën van gevallen door de voorzitter (zie www.vggm.nl)

Artikel 2.6 Verboden onderwijsactiviteiten

2020-2021	Opmerkingen	Handhaving
Verboden om onderwijsactiviteiten in onderwijsinstellingen aan te bieden MBO, HBO & WO	Verbod geldt niet voor examens, tentamens, toetsen, praktijkgericht onderwijs en begeleiding van kwetsbare studenten zolang het online niet kan.	Ligt primair bij inspectie voor onderwijs.

De inspectie treedt in contact met de desbetreffende school of onderwijsinstelling of bezoekt zo nodig de school/instelling. De inspectie kan in bepaalde gevallen de voorzitter van de veiligheidsregio vragen de noodzakelijke maatregelen te treffen. In geval van twijfel of er sprake is of een school zich aan de regels houdt, is het van belang om contact op te nemen met de Onderwijsinspectie via telefoonnummer 088 - 669 6060. Indien mogelijke overtredingen zijn geconstateerd en er een melding is gedaan bij de Onderwijsinspectie dan wordt er een rapport opgesteld door de toezichthouder.

Artikel 2.7 Inrichting en beëindiging voorziening openbaar vervoer

Wie	1,5 m	Mondkapje	Opmerkingen
Reiziger openbaar vervoer	Ja	Ja > 13 jaar	Handhaving door conducteurs en medewerkers Veiligheid & Service

De voorzitter kan na overleg met de vervoerder voorzieningen beperken of beëindigen indien 1,5 meter onvoldoende in acht wordt genomen en de reizigers geen mondkapjes dragen. Indien dergelijke situatie worden geconstateerd moet hier proces verbaal van worden opgemaakt en moet dit gemeld worden bij het GKC. Deze leidt deze melding door aan de voorzitter.

Handhavingkader
behorend bij de Noodverordening 1 juli 2020
Versie nummer 3.1

Artikel 2.9 Verboden toegang zorginstellingen en woonvormen ouderenzorg

Vanaf 11 mei 2020 is het is verboden om zonder toestemming **van de beheerder** aanwezig te zijn zorginstellingen en woonvormen ouderenzorg, als zich aldaar een of meer COVID-19 besmettingen voordoen.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd ziet toe op de gang van zaken in verpleeghuizen en woonvormen. Eventuele signalen kunnen op basis van een rapport van bevindingen gemeld worden bij meldpunt@igj.nl.

De voorzitter (dus: politie en handhaving in zijn naam) moet wel optreden indien verpleeghuizen of kleinschalige woonvormen, ondanks nadrukkelijke inspanningen van hun kant, problemen ervaren met het weigeren van bezoekers of derden die de locatie proberen binnen te komen.

Uitzonderingen op de verboden in de verordening

- De betrokken hulpdiensten en toezichthouders
- De activiteiten die noodzakelijk zijn voor de voortgang van vitale processen zoals beschreven op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-en-kinderopvang/cruciale-beroepen>
- De door de voorzitter te bepalen (categorieën van) gevallen, de voorzitter kan hieraan voorschriften en beperkingen verbinden. Het is verboden om in strijd met dergelijke voorschriften en beperkingen te handelen.

Aandachtspunten uitzonderingen:

- Inherent aan de bevoegdheid om noodverordeningen vast te stellen is de bevoegdheid om daarvan af te wijken in concrete gevallen. De voorzitter kan derhalve in alle situaties waarin hij dat noodzakelijk acht, afwijken van de bepalingen in deze verordening;

Waarschuwing en Boete

Waarschuwing

Waarschuwing betreft een mondelinge waarschuwing. Alle aanwijzingen ter uitvoering van deze noodverordening gegeven door een bij of krachtens artikel 4 van de onderhavige verordening aangewezen toezichthouder dienen onmiddellijk te worden opgevolgd. Het niet-opvolgen van een dergelijke aanwijzing van een aangewezen toezichthouder o.g.v. de noodverordening is strafbaar.

Boete

Het niet opvolgen van een ambtelijk gegeven bevel kan worden bestraft met een geldboete van de tweede categorie (art. 443 Wetboek van Strafrecht). Een bekeuring wordt weggeschreven onder feitcode D526. Een rapport wordt opgemaakt op grond van artikel 443 van het Wetboek van Strafrecht met een geldboete van de tweede categorie. Het proces verbaal bij veilige afstand wordt ingezonden naar het CJIB, het proces verbaal i.v.m. overtreding gesloten inrichtingen worden ingestuurd naar het arrondissementsparket.

Bij een aantal overtredingen is besloten om de waarschuwing over te slaan en direct een boete op te leggen. Het gaan in die gevallen om situaties waarbij willen en wetens de noodverordening wordt geschonden. Er kunnen echter bijzondere omstandigheden zijn. In die gevallen is het mogelijk om af te zien van een boete door een waarschuwing op te leggen.

Halt

Door het OM is er ten aanzien van minderjarigen en het herhaald overtreden van de verbodsbepalingen van de noodverordening een aanpassing in het strafrechtelijke handhavingbeleid gemaakt.

Kort geschetst ziet de aanpassing op de mogelijkheid om minderjarigen bij een eerste overtreding te waarschuwen, bij een 2e constatering naar Halt te sturen, bij de 3e overtreding via MEOS of het systeem van de BOA's een verbaal in te zenden naar het CJIB en bij een 4e overtreding een verbaal door de politie te laten insturen naar het Arrondissementsparket.

Last onder dwangsom

Wanneer er signalen zijn dat men zich niet aan een verbodsbepaling uit de noodverordening zal of wilt gaan houden dan kan besloten worden om een last onder dwangsom op te leggen om te voorkomen dat de noodverordening wordt overtreden.

Besluiten

Alle bevelen en besluiten op grond van de noodverordening worden gegeven door de voorzitter van de veiligheidsregio. Schriftelijke besluiten, ontheffingen etc. worden opgesteld door de lokale AOV'er die deze via het GKC en de operationeel leider voorlegt aan de Voorzitter.

In de gevallen waarin haast is geboden (bijv. sluiting gebied) legt de burgemeester contact met de voorzitter. De voorzitter kan een mondelinge bevel geven. De datum en tijdstip van het akkoord wordt genoteerd. In de media wordt het besluit gecommuniceerd. Op de eerst volgende werkdag wordt het besluit op papier gezet en formeel gepubliceerd..

Rapporten

De waargenomen overtredingen worden door de aangewezen toezichhouders vastgelegd op schrift. Naast het strafrechtelijk traject is een rapportage van belang voor het dossier en de eventuele vervolgstappen. De rapporten worden opgestuurd naar de voorzitter van de veiligheidsregio (burgemeester@arnhem.nl).

'Waarschuwing of boete bij Veilige afstand'

In dit handhavingskader is opgenomen dat bij een overtreding van artikel 2.2 in eerste instantie een mondelinge waarschuwing wordt afgegeven. Alle aanwijzingen ter uitvoering van deze noodverordening gegeven door een bij of krachtens artikel 4 van de onderhavige verordening aangewezen toezichthouder dienen ONMIDDELLIJK te worden opgevolgd. Het niet-opvolgen is strafbaar.

Bovenstaande betekent dat de boete direct kan volgen wanneer burgers een aanwijzing - u staat de dichtbij elkaar, meer afstand - niet opvolgen. Hier hoeft geen schriftelijke waarschuwing of een hercontrole aan vooraf te gaan. Wel is van belang dat in het proces verbaal van de boete de mondelinge aanwijzing is verwerkt.

Dan zijn er situaties waaruit blijkt dat of personen die op basis van hun gedrag willens en wetens de noodverordening overtreden, denk aan:

- drie of meer personen die bij aanlopen van de politie en de toezichthouders bij elkaar gaan staan of net een stapje opzij doen, beginnen te lachen, etc;
- die vervelende hangjongeren die daar gisteren ook al zaten;
- personen reeds bekend bij politie en toezichthouder als notoire overtreders van regels;

Handhavingskader
behorend bij de Noodverordening 1 juli 2020
Versie nummer 3.1

- Deze personen zijn of al reeds gewaarschuwd in de afgelopen paar weken of ze weten heel goed dat ze de regels overtreden en dagen uit. Dit zijn de gevallen die direct beboet kunnen worden. Ook hierbij is van belang dat voorstaande bevindingen in het proces verbaal worden verwerkt.

De waarschuwing blijft in de handhavingsstrategie staan op basis van de volgende argumenten:

- Minderjarigen (tot 18 jaar) moeten altijd eerst een waarschuwing krijgen;
- Eerst waarschuwen past in de gedachte dat er met de mogelijkheden die de Noodverordening biedt, prudent en met de menselijke maat moet worden omgegaan;
- Er zijn personen die niet willens en wetens de noodverordening overtreden, maar zich in een situatie begeven dat zij spontaan anderen tegenkwamen en net wat te dichtbij elkaar staan. Een aanwijzing leidt in veel gevallen tot het gewenste gedrag;
- Maatregelen - ook die in het kader van de noodverordeningen - moeten voldoen aan het evenredigheidsbeginsel/proportionaliteit;
- De optie om te waarschuwen kan in de toekomst, als de maatregelen langzaamaan worden afgebouwd, nog van nut zijn.